

1 Korintiërs 3:1-9

We hebben een vorige keer behandeld hoe Paulus een onderscheid maakt tussen geestelijke mensen en ongeestelijke (of natuurlijke) mensen. Geestelijke mensen zijn mensen die gelovig zijn, mensen die dankzij de Heilige Geest hebben ingezien dat Jezus Christus hun Verlosser en Heer is, mensen die hun leven hebben gesteld onder de leiding van de Geest en zodoende ook geloofsgroei hebben doorgemaakt. Ongeestelijke of natuurlijke mensen daarentegen zijn mensen die niet gelovig zijn, zij hebben de Geest niet ontvangen. Voor deze mensen is het Evangelie een dwaasheid. Het is zelfs zo dat de ongeestelijke mens een onvermogen heeft om geestelijke zaken te onderkennen, omdat je alleen door de Heilige Geest de geestelijke zaken kunt begrijpen.

Dat was het eind van hoofdstuk 2. Maar nu in hoofdstuk 3 introduceert Paulus naast de gelovige geestelijke en de ongelovige natuurlijke mens nog een ander type mens, namelijk de vleeselijke mens. Wat bedoelt Paulus daarmee? Over wie heeft hij het?

Het valt op dat blijkbaar de hele gemeente in Korinte als vleeselijk wordt aangesproken. Hij noemt deze mensen broeders en daar zijn de zusters ongetwijfeld inbegrepen. Hij noemt z'n lezers vleeselijk, mensen die nog onveranderd zijn, onmondig in Christus, baby's in geloof, mensen die nog in de moedermelk-fase zitten in plaats van aan het vaste voedsel toe zijn. Paulus is hier vrij stevig in zijn oordeel over het geloofsleven van z'n lezers.

Dat is opmerkelijk, vooral als je realiseert dat hij z'n brief zo positief begon. In het eerste hoofdstuk heeft hij de Korintiërs omschreven als geheiligden in Christus, geroepen heiligen, rijk in woord en kennis, een gemeente waar de gaven volop functioneren, waar ook gerekend werd met de wederkomst van de Here Jezus. Kortom, daar krijg je de indruk van een ideale positieve gemeente. En nu spreekt Paulus diezelfde gemeente aan en zegt dat ze nog maar baby's zijn in het geloof. En dat ze toch normaal gesproken al wel een stuk groei doorgemaakt zouden moeten hebben. Dat een pasbekeerde niet alle consequenties overziet van het christen zijn, is logisch. Maar er behoort wel groei te zijn. Pasbekeerden (of kinderen in de gemeente!) mag je geen lasten opleggen, die jezelf pas na vele jaren christenleven ontdekt hebt. Een baby geef je geen boerenkool. De Korintiërs zijn echter in hun geloofsgroei blijven steken.

Paulus zet vleeselijk dus tegenover geestelijk. Dat doet hij vaker. Denk maar aan de bekende tekst over de vrucht van de Geest (Gal. 5:22). Tegenover de vrucht van de Geest zet Paulus in dat gedeelte de werken van het vlees (5:19). Vlees is zoals de mens van nature handelt. Zo doe je naar je zondige natuur. Dat zit in je.

Maar daar waar de Geest aan het werk is verandert een mens. Zo'n mens zal gaan vrucht dragen. Er wordt iets zichtbaar van de Geest. Dat doe je niet zelf, maar dat doet de Geest in je. Vandaar dat Paulus ook over vrucht spreekt. Werken van het vlees, dat doe je zelf, Vrucht van de Geest, dat is een gevolg van leven in relatie met God. Vrucht groeit als vanzelf.

Eén van de werken van het vlees die Paulus in de Galatenbrief noemt is partijschap. En die partijschap is ook de reden dat Paulus de Korintiërs als vleeselijk omschrijft. We hebben het daar bij de bespreking van het 1e hoofdstuk ook al even over gehad. Er waren fanclubs in de kerk. De één liep weg met Paulus, de ander met Apollos en weer anderen met Kefas (=Petrus). Paulus wijst het ten strengste af als mensen achter hun favoriete voorgangers gaan aanhobbelen. Dat is een werelds handelen vanuit een werelds denkpatroon en wereldse denkpatronen staan de doorwerking van het Evangelie in de weg. Ze nemen het zicht op God weg. Wie wereldse patronen in de gemeente toelaat blokkeert in de groei. Paulus noemt dat vleeselijk!

In het vervolg gaat Paulus de verhouding tussen God, gemeente en evangeliepredikers uit leggen met het beeld van een akker. Een akker is een groot woord, je kunt beter denken aan een volkstuintje. Iemand met een volkstuintje gaat eigenhandig kuiltjes maken en plantjes poten. Telkens loop je heen en weer met emmertjes naar de bron om water te putten en de plantjes te begieten. En ondertussen drink je zelf ook uit die bron! Dat is het werk van de voorgangers en ouderlingen. En dat is heus niet altijd makkelijk, wie zo bezig is krijgt rugpijn en vieze handen en na een poosje ligt het hemd je nat op de rug. Al ploeterend houdt je zo de feeling met de grond en de plantjes. Dat is de vergelijking die Paulus maakt, de gemeente is Gods volkstuintje. Met al je inspanningen probeer je de goede voorwaarden te creëren zodat de plantjes uiteindelijk zullen gaan groeien. En de werkers zijn niet eens de eigenaar van het tuintje. Ook voorgangers en kerkenraadsleden zijn niet de eigenaar van de gemeente. Ze zijn hooguit zetbaasjes. Wie is Paulus, Apollos: dienaren (lett. diakenen). Niet meer dan instrumenten.

En uiteraard heeft ieder wel een eigen stijl. Dat is Paulus en Apollos ook zo.

Paulus heeft geplant, Apollos heeft begoten. Paulus is misschien wel de man van de evangelisatiepreek. Hij kon mensen overtuigen van de waarheid van het Evangelie. En mogelijk is Apollos meer de nazorger. Hij begiet de jonge plantjes, zodat er geleidelijk groei gaat plaatsvinden. Zo heeft ieder z'n eigen inbreng. De één plant, de ander begiet.

Dit beeld relateert altijd lekker. De kerk is een volkstuintje, de voorgangers en de kerkenraadsleden zijn tuinmanneltjes. Maar die tuinmanneltjes moeten hun werk wel eensgezind doen, vanuit hetzelfde verlangen dat de gewassen gaan groeien en dat de tuin er straks mooi bij zal staan. Wie plant en wie begiet staan gelijk. Letterlijk: zijn een eenheid! En die eensgezindheid ontbreekt nu juist in de gemeente van Korinthe. Daar zijn de voorgangers op een voetstuk geplaatst. En die valkuil heeft de kerk de eeuwen door altijd bedreigd. In het verleden behoorde de dominee samen met de burgemeester, de dokter en de schoolmeester tot de notabelen van het dorp. Maar ook de invloed van predikanten was enorm. De dominee bepaalde ongeveer wat wel en niet mocht. Er zijn verhalen bekend van predikanten die op zaterdag bij het café naar binnen gluurden om te zien welke gemeenteleden zich binnen bevonden. Hoewel de predikant in dienst was van de gemeente maakte hij in feite de dienst uit. En dat was echt niet alleen in traditionele kerken zo. Juist jonge evangelische gemeenten zijn heel vaak rondom een voorganger ontstaan die als de zogenaamde 'gezalfde leider' wordt gezien. Dat maakt correctie heel moeilijk. En dat kan dan ook heel makkelijk tot conflicten of ontsporingen leiden.

Een leiderschapsteam waarbinnen mensen elkaar aanvullen en zo nodig corrigeren kunnen solistisch optreden voorkomen.

Ook voorgangers zijn mensen van vlees en bloed bij wie nog altijd Adamsbloed door de aderen stroomt. Zoveel stellen we echt niet voor. Paulus omschrijft zichzelf en Apollos als niet meer dan dienaren. Maar uiteindelijk hebben niet Paulus of Apollos het geloof bewerkt, maar God. Paulus mag planten en Apollos begieten, maar God geeft de wasdom (3:6). De werkers mogen de juiste randvoorwaarden scheppen maar de groei komt van God zelf. En daarom moet het in de gemeente om Hem gaan en niet om mensen.

AMEN